

ଓଡ଼ିଆ କ୍ରୀଡ଼ାପାଳି

ରାଜ୍ୟ ଜନଶିକ୍ଷା ସାଧନ କେନ୍ଦ୍ର,
ଓଡ଼ିଶା, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଓଡ଼ିଆ ଭଗବତମାଳି

ସଂକଳନ : ଶ୍ରୀ ରାମ ପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି (କହୁରୀ ଭାଇ)

ରାଜ୍ୟ ଜନଶିକ୍ଷା ସାଧନ କେନ୍ଦ୍ର ,
ଓଡ଼ିଶା, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ବହିର ନାମ : ଓଡ଼ିଆ କ୍ରମକ୍ରମାଳି
 ଲେଖକ : ଶ୍ରୀ ରାମ ପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି (କହୁରୀ ଭାଇ)
 ସମୀକ୍ଷକଗଣ : ପ୍ରଫେସର ଶତ୍ରୁଘ୍ନ ନାଥ
 ଶ୍ରୀ ନରସିଂହ ମିଶ୍ର
 ଡଃ ବିକିତ୍ରାନନ୍ଦ ମହାନ୍ତି
 ଡଃ ଉତ୍କଳ ଚରଣ ନାୟକ
 ପ୍ରକାଶନ କାଳ : ୧୯୯୫
 ପ୍ରକାଶକ ଓ ସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାରୀ: ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ରାଜ୍ୟ ଜନଶିକ୍ଷା ସାଧନ କେନ୍ଦ୍ର,
 ଓଡ଼ିଶା, ଭୁବନେଶ୍ୱର
 ପ୍ରଚ୍ଛଦ ଓ ଅଙ୍କସଜ୍ଜା : ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜକିଶୋର ଜେନା
 ମୁଦ୍ରଣ : ଇକି ଅପ୍ରେସ୍ ପ୍ରା. ଲି., ବ୍ରହ୍ମପୁର - ୮
 ମୂଲ୍ୟ : ଆପଣଙ୍କ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଓ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ସହଯୋଗ

ରାଜ୍ୟ ଜନଶିକ୍ଷା ସାଧନ କେନ୍ଦ୍ର, ଓଡ଼ିଶା, ଭୁବନେଶ୍ୱର ତାଙ୍କ
 ଚିଠି ନଂ ୧୬୯ ତା ୧୭.୨.୯୫ରିଖ ପ୍ରକାରେ ବହିଟିକୁ ଇଂଜ ସାକ୍ଷରତା
 ପରିଷଦ, ଗଞ୍ଜାମଙ୍କ ତରଫରୁ ମୁଦ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିବାରୁ
 ଇଂଜ ସାକ୍ଷରତା ପରିଷଦ, ଗଞ୍ଜାମ କୃତଜ୍ଞତା ଜ୍ଞାପନ କରୁଛି ।

ସଂପାଦକ
 ଇଂଜ ସାକ୍ଷରତା ପରିଷଦ

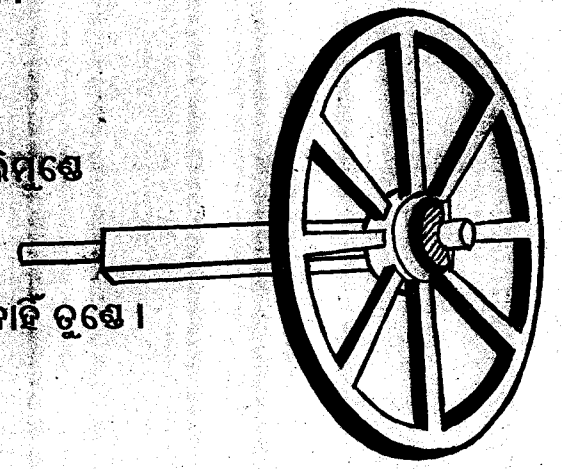

(୧)

ଅଖ ଘୂରୁଥିଲେ ଚକ ଘୂରୁଥାଏ
 ବୁଦ୍ଧି ଯାଉଥାଏ ପହି
 ସଂସାର ଭିତରେ ଘର କରିଥିଲେ
 ପଥର ପଡ଼ିଲେ ସହି ।

ଅଖାଇ କରିଚି ଓଷା
 ତୋଲିକ ଚାଉଳ ଓକିକେ ଖାଇଲା
 ଦାଡ଼ ଅଛି ଦରଘଷା ।

ଅଖାଇ ନାନୀ
 ସରୁ କାଟେଣୀ
 ବସିଥାଏ ତୁଲିମୁଣ୍ଡେ
 ଘଇତା ଆଗରେ
 ସକେଇ କହେ
 କିଛି ଦେଇ ନାହିଁ ତୁଣ୍ଡେ ।

ଅଖା ଧୋଉଥିବି
 ଗୁଣ ଗାଉଥିବି ।

ଅଚିତ୍ତା ନାରୀ ବାପଘର ଯାଏ
 ମନ ପୁଲାଣିଆ ଗୀତ ଗାଏ ।

ଅଜା ଜାଣି ନାତି
 ମାଛ ଜାଣି କାତି ।

(୨)

ଅଜାଣା ଘା ଦେଖିହୁଏ ନାହିଁ
କି ଦେଖାଇ ହୁଏ ନାହିଁ ।

ଅଣ୍ଡାରେ ନଥାଇ ଧନ
ପୁଅ ବାହା କରି ମନ ।

ଅଣ୍ଡାରୁ ପଇସା ସାରିବି ନାହିଁ
ପୁଅକୁ ନୁଖୁରା ରଖିବି ନାହିଁ ।

ଅଣ୍ଡାକୁରୀ ଚଣ୍ଡି କାଟେ ।

ଅତି ପରିଚୟେ ଗୌରବ ନଷ୍ଟ ।

ଅତି ଭକ୍ତି ଚୋରର ଲକ୍ଷଣ ।

ଅତି ଲେମ୍ବୁ ଚିପୁଡ଼ିଲେ ପିତା ।

ଅତି ସୁନ୍ଦରୀ ଲୋ ଚହଟ ଗୋରୀ
ଆଗେ ତୋତେ ହେଲି ବିଭା
ଏବେ ଯହୁଁ ଧନ ବୟସ ସରିଲା
ଦାଣ୍ଡେ ବସାଉଛୁ ସଭା ।

ଅଧର୍ମ ବିଭ ବଢ଼େ ବହୁତ
ଗଲାବେଳେ ଯାଏ ମୂଳ ସହିତ ।

(୩)

ଅନ୍ଧ ଅରେ ବାଡ଼ି ହଜାଏ ।

ଅପାଳକ ରାଜ୍ୟରେ ବିଜୁକି ଲକ୍ଷେ ଟଙ୍କା ।

ଅବୁଝା ରଜାକୁ ପାଳବିଣା ମନ୍ତ୍ରୀ ।

ଅଭାବରୁ ସ୍ଵଭାବ ନଷ୍ଟ ।

ଅରଜି ଥିଲେ ଗରଜି ଖା ।

ଅରଜେ ଜଣେ ଖାଆନ୍ତି ପଣେ
ତା' ଘରଟି ତୁବଲ ଦିନେ ।

ଅଳପ ଧନ ବିକଳ ମନ ।

ଆଉ କି ସେଦିନ ଆସିବ
ବାଉଁଶ ଗଛରେ ମଳୟ ଲାଗିଲେ
ଚନ୍ଦନ ପରାଏ ବାସିବ ।

ଆଖୁ, କାକୁଡ଼ି, ନଡ଼ିଆ, ମକା
ଦାଡ଼ ପଡ଼ିଲେ ତଳକୁ ପକା ।

ଆଗ କାଳିଆ କି ?

କାଳିଆ ହାତରେ ଟଙ୍କା ଟୋକର
କାଳିଆ ମଣିଷ ଚିହ୍ନ କି ?

(୪)

ଆଗରେ ଥିଲେ, ମୋର ମୋର
ପିଠି କଲେ କିଏ କା'ର ?

ଆଜୁଠି ଭିତରେ ମଜି
ଭିତରେ ଭିତରେ ସଜା ସୁତରା
ଉପରେ ଉପରେ କଳି ।

ଆପେ ରାନ୍ଧି ଆପେ ଖାଏ
ସୁଆଦ ସୁଆଦ ବୋଲୁଥାଏ ।

ଆମ ଗଛର ଶିଅ
ବୁଢ଼ା ଆଗେ ବୁଢ଼ୀ ସକେଇ କାନ୍ଦେ
ଖଡୁ ବଦଳେଇ ଦିଅ ।

ଆମ ଗଛରେ ତ ଆମ ନାହିଁ
ପୋପଡ଼ କାହିଁକି ମାରୁ ।
ଅଣ୍ଟା ଦରାଣିଲେ ପଲସା ନାହିଁ
ଆଖି କାହିଁ ପାଇଁ ମାରୁ ?

ଆରେ କ୍ରମଣା
ବୁଲି ବୁଲି ସେଇ ପାଟ ଅଗଣା ।

ଆରେ ଭାଇ
ଅରଜି ପାରିଲେ ଗରଜି ଖାଇ ।

(୫)

ଆରେ ହେ
ଯେତେ ବେଳେ ଯେ ।

ଆଲୋ ସଖୀ
ଆପଣା ମହତ ଆପେ ରଖି ।

ଆ'ଲୋ ମୁତୁରୀ ଶୋଭବା
ତୁ ତ ମୁତୁରୀ, ମୁଁ ତ ମୁତୁରୀ
ହେଁସ କାହିଁ ପାଇଁ ଧୋଇବା ।

ଆଶା କରିଥିଲି ତୋତେ
କାଉକୁ ଯେମତ କୋଇଲି ଭଣ୍ଡାଏ
ସେହିପରି କଲୁ ମୋତେ ।

ଆସିବି ଏକା, ଯିବି ଏକା
ସାଙ୍ଗରେ ନଯିବେ ପିଲା ପିତିକା ।

ଉଜି ଗାଆଁରେ କୁଜି
ଯେଉଁ ଗାଆଁରେ ଦେବତା ନାହାନ୍ତି
ଶିଳ ଶିଳପୁଆ ପୂଜି ।

ଉଣା ହିତ ଯେଉଁଠି
ପାଣି ଗଡ଼େ ସେଇଠି ।

(୬)

ଉଧାର ମିଳିଲେ କିଣନ୍ତି ହାତୀ
ଶୁଣିଲେ ଶୁଣିବ ପୁଅର ନାତି ।

ଉପରେ ଉପରେ ପାଣି ଛିଞ୍ଚୁଛି
ଭିତରେ ଭିତରେ ଶିଅ କାଟୁଛି ।

ଉପକାରିଆ ବନ୍ଧୁ
ଆମ ଆଣି ନାହିଁ, ଶିମ୍ ଆଣିନାହିଁ
ଆଣିତି କଷ୍ଟା କେନ୍ଦୁ ।

ଉଲୁରା ଘର, ମୁକୁଳା ବାଜ
ଏହା ନରଖିବ ବହୁତ କାଳ ।

ଏଇ କଥାକୁ,
ନାଆ ପେଲିଦେଲି କଲିକତାକୁ ।

ଏକା ଆଖି ଆଖି ନୁହଁ
ଏକା ସାକ୍ଷୀ ସାକ୍ଷୀ ନୁହଁ ।

ଏକା ତୁଣ୍ଡରେ ଉଆ ଉଷୁନା ।

ଏକା ମାଧୁଆ ବାଇଶି ପଳ ।

(୭)

ଏ କୋଠି ନିପିଲି ସେ କୋଠି ନିପିଲି
ନାଉଫୁଲ ଦେଲି ଝୋଟି
ଶୋଇଲା ଶେଯରେ କଥା ନକହିଲେ
ହୃଦୟ ଯାଉଛି ପାଟି ।

ଏ ଘରେ ମାଉସୀ
ସେ ଘରେ ପିଉସୀ ।

ଏଣୁଥ ଦଉଡ଼ି କିଆବୁଦାକୁ ।

ଏଣୁ ମାଲଲେ ଗୋ ହତ୍ୟା
ତେଣୁ ମାଲଲେ ବ୍ରହ୍ମ ହତ୍ୟା ।

ଏଣେ ପୁଅ ମୁଣ୍ଡକୁ ଆଶା
ତେଣେ ତେଜ ଘଡ଼ିକି ଆଶା ।

ଏ ସନ ମକୁ, ଆର ସନକୁ ବଇଦ ।

ଏମିତି ସଜରେ ବସି ଯାଇଥିବ
କେହି ନକହିବେ ଉଠ୍

ଏମିତି ମଜାରେ କହି ଯାଇଥିବ
କେହି ନକହିବେ ଝୁଠ୍ ।

ଏମିତି ଚକ୍ରଣୀ ଏ ଘରେ ଥିଲା
ତୁହା ଖାଇ ବୁଢ଼ା ହାଟକୁ ଗଲା !

(୮)

ଏମିତି ଜଣେ
କାଲି ଦେଖିଥିଲି କବାଟ କଣେ
ଆଜିତ ଦେଖିଲି ବାଉଁଶ ବଣେ ।

ଏସା କରେଜା
ତେସା କରେଜା
ସିପାହୀ ଦେଖିଲେ ଶୋଇ ପଡ଼େଜା ।

ରକ୍ଷି ଘରକୁ ମହାରକ୍ଷି ଗଲେ
ଜିରା ଭିତରୁ ଶିରା କାଢ଼ିଲେ ।

ଓଜଣା ପଡ଼ିଛି ନାକ ସରିକି
ତୁଣ୍ଡ ଶୁଭୁଅଛି ଚଉପାଜୀକି ।

ଓଳି ଗୁଣେ କୋଳି
ପଲମ ଗୁଣେ ସରୁ ଚକ୍କୁଳି ।

ଓଲୁଅ ତିଆରେ ବଣ ସାରୁକୁ
ତୋର ମୋର ଯିବା ବିଭାଘରକୁ ।

ଓଲେଇ ଚୋରଣୀ ହାଣ୍ଡିରେ ଖାଏ
ଗୋଡ଼ରେ ପଡ଼ିଲେ ଗାଧୋଇ ଯାଏ ।

(୯)

କଇଁ ଫୁଲିଆ ନାଗର ବର
ଶିମିଳି ଫୁଲରେ ବାଇ
ପୋକଶୁଙ୍ଗା ଫୁଲ ଗୋଟିଏ ପାଇ
ବୁଲୁଥାଏ ସାଇ ସାଇ ।

କଖାରୁ ଚୋର, ଲାଉ ଚୋର
ଚୋରାଇ ଚୋରାଇ ବଡ଼ା ଚୋର ।

କଟକ ସହର ଡିକି ଡିକି
ବାପା ଡାକୁନାଲି ଭାଇ ଡାକୁନାଲି
ନିତି ବୋଲୁଥାଇ ଯିବି ଯିବି ।

କର୍ଣ୍ଣ ମଲେ ପାଞ୍ଚ
ଅଜ୍ଞାନ ମଲେ ପାଞ୍ଚ ।

କଣ୍ଠା ଫିରିକି
ଏତେ ଗୁଣ ବୋଲି ଜାଣିଥିଲିକି ?

ବେଳସୁଁ ନକହିଲ
ଫୁଲ ପରା କରି ଟେକି ଧରିଥିଲ
କଟାଡ଼ି ପକାଇଲ ।

କଥାକୁ ମାଜିଲେ ମୋଟ
ସୂତାକୁ ମାଜିଲେ ସରୁ ।

(୧୦)

କଥା କହୁଥାଏ କେଉଁ ରସରେ
ମୋତେ ଲାଗୁଥାଏ ପରିହାସରେ ।

କରମ ପଡ଼ିଲେ ଧରମ ଛାଡ଼େ
ସରମ କଥାରେ ମରମ ସଢ଼େ ।

କରମ ଦଶା
ଯେ ପଳ ଖାଇଲେ ସେ ପଳ କଷା ।

କରମ ଲିଖନ
କେ କରିବ ଆନ ?

କରୁ ଯଦି ତରୁ କାହିଁକି
ତରୁ ଯଦି କରୁ କାହିଁକି ?

କରୁଚି ତପ
ମାଜି ଗଡ଼ଉଛି ତଥପ ତପ ।

କଳି ଯେବେ କରି ବସିବ
ସଙ୍ଗେ ଥିବ ଭାଇ
ଦୁଧ ଯେବେ ଖାଇ ବସିବ
ଘରେ ଥିବ ଗାଇ ।

(୧୧)

କଂସା ମୁହଁରେ ଜଉ
ରାଜିଗଲା ମନ ହେବକି ଯୋଡ଼ି
ଯେତେ କଅଁଳେଇ କହୁ ।

କଂସାରୀ ଘରର ପାରା
ତାକୁ କୁଲା ବାଉଁ ବାଉଁ ଡରା ।

କହି ଜାଣିଲେ କଥା ସୁନ୍ଦର
ବାନ୍ଧି ଜାଣିଲେ ମଥା ସୁନ୍ଦର ।

କହି ଦେଉଥାଏ ପରକୁ
ବୁଦ୍ଧି ନ ଦିଶଇ ଘରକୁ ।

କହି ନଜାଣିଲେ କଥା ଅତୁଆ
ଧରି ନଜାଣିଲେ ସୁତା ଅତୁଆ ।

କହି ପୋଛି ପାରେ ଯେ
ପଟା ଚିତୁଡ଼ି ଦିକେ ସେ ।

କହିଲେ କୁଳ କୁଟୁମ୍ବକୁ ଲାଜ
ନକହିଲେ କୁଳ ଭାସି ଯାଉଛି ।

କହିବି ନାହିଁ
 କହିଲେ ଏ ଘରେ ରହିବି ନାହିଁ
 ତାଟି କିଲା ମାତ୍ର ସହିବି ନାହିଁ
 ଖଣ୍ଡିଆ ପଥୁରି ଧୋଇବି ନାହିଁ ।

କହିବାର କଥା, କି' ଯାଉଛି
 ନଅଟା ଧାନରେ ଛଅଟା ଚକ୍କୁଳି
 କି' ପାଖେ ଘିଅ ବୋହି ଯାଉଛି ।

କହିଲା ଲୋକକୁ ଲାଜ ନାହିଁ
 ଶୁଣିଲା ଲୋକକୁ ଲାଜ ।

କାଉ କୋଇଲି ଏକା ବର୍ଷ
 ରାବିଲା ବେଳେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ।

କାଉ ଖାଏ ପଶସ
 ବଗ ମୁଣ୍ଡରେ ଅଠା ।

କାଉଁରିଆ କାଠି
 ଭାଙ୍ଗିବ ପଛେ ନଇଁବ ନାହିଁ ।

କାଖରେ ପତର, ହାତରେ ଲୁଣ
 ମିଛରେ ବୋଲଇ ତିନି ତିଅଣ ।

କାଟି ନଜାଣି କଟୁରୀ ଦୋଷ
 ଚାଲି ନଜାଣି ବାଟର ଦୋଷ ।

କାଠ କହିଲା-ମୋତେ କିଏ ହାଣ୍ଡୁଟି ?
 ତୋ' ଭାଇ ତା ଭିତରେ ପଶି ହାଣ୍ଡୁଟି ।

କାନ ଥିଲେ ସୁନା ନାହିଁ
 ସୁନା ଥିଲେ କାନ ନାହିଁ ।

କାନ୍ଦୁଥିବ
 ଯାହା ପାଉଥିବ ବାନ୍ଦୁଥିବ ।

କାଳକ ଯାକ ଥିଲା ବସି
 ଆଷାଢ଼ ମାସରେ ପାରୁଟି ଘସି ।

କାଳକ ଗଲା ଅନ୍ଧାର ଘର
 ଲାଗିଛି ଏବେ ଯୋଡ଼ି ମଶାଳ ।

କାଲ ଠାର କାଲ ମାଆ ଜାଣେ ।

କାଲିକା ଯୋଗୀ-ମୁଣ୍ଡରେ ଜଟା ।

କାଲିକା କଥା ଆଜିକୁ ଅନ୍ତର ।

(୧୪)

କାହା କରମରେ ଖିରି ଖିରି ସା
କାହା କରମରେ ଲତୁ
କାହା କରମରେ ଖାରିଆ ଖଡ଼ା
ଚୋବାଇ ଚୋବାଇ ମରୁ ।

କାହା ମୁହଁକୁ ଧାନ ଭରଣେ
କାହା ମୁହଁକୁ ପାଳ ଭରଣେ ।

କାହାକୁ କହିବା
କପାଳରେ ସିନା କର ମାରିବା ।

କାହାର ପୁଷ ମାସ
କାହାର ସର୍ବନାଶ ।

କାହାକୁ ଦେଖିଲେ କିସ ପରି
ଆମକୁ ଦେଖିଲେ ବିଷ ପରି ।

କାମି କି ଜାଣେ କର୍ପୂର ଗୁଣ
ଶୁଣି ଶୁଣି କହେ ସୈନ୍ଧବ ଲୁଣ ।

କିଛି କହେ ନାହିଁ ସରମରେ
ପଦିଏ ପଦିଏ କହି ଦେଉଥାଏ
ବାଜି ଯାଉଥାଏ ମରମରେ ।

କୀଟକ ବାହୁବଳେ ବିରାଟ ରଜା ।

(୧୫)

କୁରୁବକକର ଖାଉଛି
ପାଣ୍ଡବକର ଗାଉଛି ।

କୁଳ କ୍ଷୟ ବେଳକୁ
ଘୋଡ଼ାମୁହାଁ ପୁଅ ଜନ୍ମ ।

କୁସୁମ ପରଶେ ପଟ ନିସ୍ତରେ ।

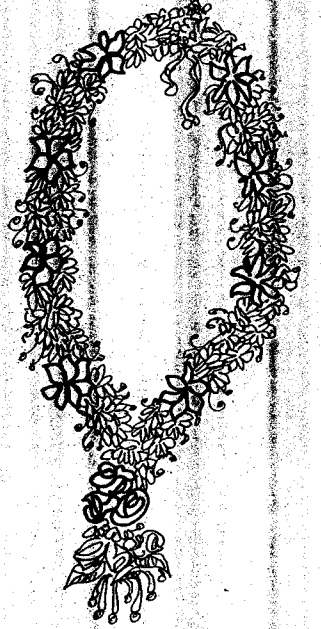
କହି ଦେଉଥାଏ ସିନା
ତୁହାଇ ତୁହାଇ ପୁଟ ଦେଉଥିଲେ
ଲୁହା କି ହୋଇବ ସୁନା ?

ଲୁଲାଇ ଚାଉଳ କୁକୁରକୁ ଦେଇ
ଖୁଦ ମୁଠାକୁ ତୋ ଆଶା ?

କୁଳାରେ କାଟିଲି ଲାଉ
ସବୁ ଦିନ କଥା ମନରେ ଅଛି
ଦିନେ ତ ସାଧୁକି ଦାଉ ।

କେଉଟ ଧରେ ମାଛ, ଖାଏ କକଡ଼ା ।

କେଉଁଠି ଘାଇ ମୁହଁରେ ଯାଉଛି
କେଉଁଠି ବାଲି ଜଳା ବୁଜା ହେଉଛି ।

(୧୬)

କେଉଁ ବାହାକୁ
ଦୁଇ ଗୋଡ଼ରେ ଅଳତା ।

କେତେ ଘାଣ୍ଟିବ ଘାଣ୍ଟି
ତିଅଣ ସ୍ଵାଦ କି ଜାଣିବ ଚଟୁ ?

କେତେବେଳେ ଶଗଡ଼
ଉପରେ ନାଆ
କେତେବେଳେ ନାଆ
ଉପରେ ଶଗଡ଼ ।

କେମନ୍ତ କଥା
ପାକଲା ବାଳରେ ମହଣ ସୁଜା ।

କୋଧ ଠାରୁ ଶତ ନାହିଁ,
ବୋଧ ଠାରୁ ମିତ୍ର ନାହିଁ ।

କୋପେ ବର ନଇଲେ ତପେ ବର ।

କୋଶେ ଗଲେ ପୋଷେ ମିଳେ ।

ଖଡୁ ବିକି କରି ରଖିଲି ଦାସୀ
ସେ ହେଲା ସାଆନ୍ତାଣୀ,
ମୁଁ ପରଦାସୀ ।

(୧୭)

ଖଜୁରୀ ଗଛର କି ଗୁଣ ଗାଇବି
ସେତ ମୂଳରୁ ପାହାଚ ପାହାଚ ।

ଖଣ୍ଡରେ ମୋହିଁଲେ କ୍ଷୀରରେ ଧୋଇଲେ
ଲିମ୍ବ କି ମଧୁର ହୋଇବ
ଯେତେ ପରକାରେ ବୁଝାଇ କହିଲେ
ପର କି ଆପଣା ହୋଇବ ।

ଖାଇଲା ଘର ପୁଅ ରକ ।

ଖାଇଲା ବେଳକୁ ସାତ ପୁଅ ମା
ହୁଳହୁଳି ଦେଲା ବେଳକୁ
କିଭରେ ଘା ।

ଖାଇ ସାରିଲେ ଗାଇ କି ଯିବି
ଖାଇ ସାରିଲି କାହିଁକି ଯିବି ?

ଖୁଣ୍ଟି ଖାଉଥିଲୁ ମଦରଜା ଶାଗ
ପିଠି ଖାଉଥିଲା ଖରା
କାଲି ଚାଟୁଥିଲୁ ଅଇଁଠା ପତର
ଆଜି ରୁଚୁ ନାହିଁ ବରା ।

ଖୋଇଲି ପେଇଲି ନ ହେଲି କିଛି
ଅଧିକାର କଲା ଗୁହାଳ ପୋଛି ।

(୧୮)

ଖୋଳ ପର୍ବତ ମାର ମୂଷା ।

ଗଜା ଯା ଗୟା ଯା
କର୍ମ ଘେନି ବୁଲୁଥା ।

ଗଜା ବୋଇଲେ ଥିବି
ଗାଜା ବୋଇଲେ ଯିବି ।

ଗଜା ଗଲି ଯେତିକି
ପଳ ପାଇଲି ସେତିକି ।

ଗରଜିଲା ମେଘ ବରଷେ ନାହିଁ
ଭୁଜିଲା କୁକୁର କାମୁଡ଼େ ନାହିଁ ।

ଗରିବ ମାଲପ ସବୁରି ଶାଳୀ ।

ଗାଆଣକୁ ଗାଆ କହିଲେ-
ଗାଏ ନାହିଁ
ତାହାଣୀକୁ ଖାଆ କହିଲେ-
ଖାଏ ନାହିଁ ।

ଗାଈ ମାଲଲେ ମଲି
ଗାଈକି ମାଲଲେ ମଲି ।

ଗାଈ ସହଦେବଙ୍କର
ଷଣ୍ଢ ମହାଦେବଙ୍କର
ବଳଦ ବାପୁଡ଼ା କାହାରି ନୁହଁ ।

(୧୯)

ଗାଁ କନିଆ ଶିଘାଣି ନାକୀ ।

ଗାଲୁଆକ ବାରବାଟୀ ଚାଷ ।

ଗୁଡ଼ ଘରେ ପିମ୍ପୁଡ଼ି ପରିଛା ।

ଗୁଡ଼ ଚାଖୁ ଚାଖୁ ଯାଏ
ତେଲ ମାଖୁ ମାଖୁ ଯାଏ ।

ଗୁଣ ସୁନ୍ଦର ବୋଲି ଶୋଳି ପିଲବ କି
ରୂପ ସୁନ୍ଦର ବୋଲି ପାରି ଶୋଇବ କି ?

ଗୁଣ ଚିହ୍ନେ ଗୁଣିଆ
ସୁନା ଚିହ୍ନେ ବଣିଆ ।

ଗୋଠ ମାତିଲେ ଖଣିଆ ମାତେ ।

ଗୋଡ଼ାଉଥିବୁ ଧରିବୁ ନାହିଁ
ଉଆଉଥିବୁ ମାରିବୁ ନାହିଁ ।

ଗୋଦରା କୋଡ଼େ ଯେତେ
ମାତେ ସେତେ ।

ଗୋରୁ ଲାଙ୍ଗୁଡ଼ ଧରି ବୈତରଣୀ ପାରି ।

ଘର ଦୁଆର ସବୁ ତୋର
କାହିଁରେ ନଦେବୁ ହାତ ।

(୨୦)

ଘର ପୋଡ଼ିଯାଉ ପଛେ
ମୂଷା ପାଆନ୍ତୁ କେଷ୍ଟେ ।

ଘର ବୁଡ଼ି ପାଣି ଆଶୁଏ ହେଲାଣି
କାଲ କହୁଛି ମେଘ ଦୁଲୁକୁଟି ।

ଘର ପୋଡ଼ିରୁ ବିପରି ନାହିଁ
ଘୋଡ଼ା ଚଢ଼ାରୁ ସମରି ନାହିଁ ।

ଘର ପୋଡ଼ିରୁ କୁଟାଖିଏ ପାଇଲେ ସହି ।

ଘର ପୋଡ଼ିଗଲେ ସରିଏଁ ଜାଣିବେ
ମନ ପୋଡ଼ିଗଲେ ଜାଣୁଟି କିଏ ?

ଘର ପୋଡ଼ି ବେଳେ କୁଅ ଖୋଳା ।

ଘର ବର ଦେଖି ପେଟ ପୂରୁଟି
ସଉତୁଣୀ ଦେଖି ହଂସା ଉଡୁଟି ।

ଘରେ ନଥାଇ ଲେମ୍ବୁ ଲୁଣ
ବାହାରେ ଦେଖ ଚାତର ପଣ ।

ଘରେ ବରଡ଼ା ତାଟି
ଅଣ୍ଟାରେ ଚାବିକାଠି ।

ଘରେ ପୁରୁ ପୁରୁକିଆ ବସା
ଦାଣ୍ଡକୁ ମଦନ ମୋହନ ଖୋଷା ।

(୨୧)

ଘଷର ଘଷର ଆହୁରି ଘଷର
ପୁଣି ଘଷର ପାଣି
ତୁମେ ଯହିଁ ପାଇଁ ନସର ପସର
ଆମେ ସେଇକଥା ଜାଣି ।

ଘା ଯାଏ, ଦାଗ ଥାଏ
ଲୋକ ଯାଏ, କଥା ଥାଏ ।

ଗୁଜା ଯାହା ସପନ ଦେଖେ
ମନ କଥା ମନରେ ରଖେ ।

ଗୁଷୁରି କି କାହିଁ ପାଟିଲା ବଦଳା
ଅନ୍ଧାହାତେ ରମ୍ ମୁଦି
ପେଟା ଚଢ଼େଇ କି ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପଞ୍ଜୁରି
କୋରଡ଼ ସୁମରି କାହିଁ ।

ଗୁଷୁରି ପ୍ରକୃତି ପକେ ଲୋଟେ
ମଣିଷ ପ୍ରକୃତି ମଲେ ତୁଟେ ।

ଘୋଡ଼ା ଛ'ଟକାକୁ ଦାନା ନ'ଟକା ।

ଘୋଡ଼ା ଦଉଡ଼ି ଦଉଡ଼ି ଯେଉଁଠି
ହାତୀ ପଲାସି ପଲାସି ସେଉଁଠି ।

(୨୨)

ତଅଁର ପୋଖରୀ ତଅଁର ଗଣ୍ଡରେ
ରଅଁର କରିଚି ବସା
କୋର କଥା ପାଇଁ କରିଲି ଆଶା
ଦାଣ୍ଡେ ହେଲି ଲୋକହସା ।

ଚକ ଢିଲାକୁ ଅଖ ଢିଲା
ଯାଉ ଯାଉ ଗାଡ଼ି ଯୁଆଡ଼େ ଗଲା ।

ଚମ ବାଇବ କୋଶେ
ତୁଣ ବାଇବ ସହସ୍ର କୋଶ ।

ଚଷା, ଲକ୍ଷେ ଜୀବ ପୋଷା ।

ଚଷା ହୁଡ଼ିଲେ ବରଷେ
ଲୋଟର ହୁଡ଼ିଲେ ପାଞ୍ଚ ବରଷ ।

(୨୩)

ଚହଚହକା ମହମହକା
ପାଇ ଆଣିଥିଲି ତୋତେ
ଚାକୁଆ ଗାଲରେ ମାଉଁସ ଲାଗିଲା
ଜବାବ ଦେଉଛୁ ମୋତେ ।

ଚାଉଳ ସେରକ କେତେ
ନା, ମୁଁ ମଠରେ ଖାଏ ।

ଚାଉଳ କେତେ ଭାଉ
ଆମେ ମାମୁଙ୍କ ବସାରେ ଖାଉ ।

ଚାଉଳ ସେରକୁ ତିନି ପରାଶୀ
ଆହୁରି ଯାଉଚି ବୋହୁକୁ ଆଣି ।

ଚାଟ ଘର ପୁଅ ଚାଟ
ଭାଟ ଘର ପୁଅ ଭାଟ ।

ଚାଟୁଆ
ପଛରୁ ଗଳାକୁ କାଟୁଆ ।

ଚାଳେ ଚାଳେ ଗଲା ଚାକୁଆ ମୁଷା
କେହି ନଜାଣିଲେ ସାଇ ପଡ଼ିଶା ।

ଚାଷ ନାହିଁ ଯା'ର
ବାସ ନାହିଁ ତା'ର ।

(୨୪)

ଚାଷ ହୁଡ଼ିଲେ ବରଷେ
ପାଠ ହୁଡ଼ିଲେ ପୁରୁଷେ ।

ଚିତ୍ତା ଖାଏ ଗଣ୍ଡି
ଲୁଣ ଖାଏ ହାଣ୍ଡି ।

ଚିହ୍ନା ବ୍ରାହ୍ମଣର କି ପଇତା ଲୋଡ଼ା ?

ଚୁନ ରଗ ପାନେ ମରୁ
ମନ ରଗ ମନେ ମରୁ ।

ଚେଇଁ ଶୋଇବ ଯିଏ
ତାକୁ ଉଠାଇବ କିଏ ?

ଚୋରକର ଭାରି ମୁହଁ ଟାଣ ।

ଚୋର ମାଆ କାନ୍ଦେ ନାହିଁ
ଯଦି କାନ୍ଦେ ଦୁଆର ଦେଇ କାନ୍ଦେ ।

ଚୋର ପକାଇବା ପରେ ବୁଦ୍ଧି ବାହାରେ ।

ଚୋର ହୋଇ ପୁଣି ପାଇକ ପଣ ।

ଚୋରକୁ କହୁଚି ଚୋରି କର
ସିପାହୀକୁ କହୁଚି ଜଗିଆ ।

(୨୫)

ଚୋର ମନ ଗଣ୍ଡିରେ
ବାବାଜି ମନ କଣ୍ଠିରେ
ବେପାରୀ ମନ ପାଣ୍ଠିରେ ।

ଚୋରି କଲା ଲୋକର ଏକ ପାପ
ଚୋରି ଗଲା ଲୋକର ସହସ୍ର ପାପ ।

ଛ'ଅଡ଼ା ଚାଉଳ ଗଇଁଠା
ପାଟି ହୋଇ ନାହିଁ ଅଇଁଠା ।

ଛନ୍ଦେ ଚଣିଜ ବନ୍ଦେ ପାଣି ।

ଛାଇତ ତ ଛାଇ, ଛତାର ଛାଇ
ଗଛ ଛାଇ କି ସଙ୍ଗତେ ଯାଇ ?

ଛିଣ୍ଡା କବଟା, ହଜିଲେ ମଠା ।

ଛି ଛିରେ ପତା ପଇଡ଼

ଭାସି ଯାଉଥିଲୁ ମଝି ନଈର

ସାଉଁଟି ଆଣିଲି ତୋତେ

ତୋ ଦେହରେ ଚୋରିମି ଲାଗିଲା

ଜବାବ ଦେଉଛୁ ମୋତେ ।

ଛି ଲୋ ଛତୁ,

ମେଘ ବରଷିଲେ କେତେ ତୁ ଫୁଟୁ ।

ଛି ଲୋ ବିଲେଇ କାହିଁକି ରୁଷୁ
ସେଇ ଭାଡ଼ି ତଳେ ପୁଣି ପଶୁ ।

ଛୋଟ ସାପର ବିଷ ଟାଣ ।

ଛୋଟୀ ବିରାଡ଼ି
କୁଡ଼ି ଅସରପା ଉପରେ ଟାଣ ।

ଛୋଟୀ କି ଶ୍ରୀବତୀ କହିଲେ
ଗୋଡ଼କୁ ବୁଲାଇ ପକାଏ ।

ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ବଡ଼େଇ
କାହାକୁ ଦିଅନ୍ତି ପାଟ ପୀତାମ୍ବରୀ
କାହାକୁ ଦିଅନ୍ତି ଗଡ଼େଇ ।

ଜର କଲା ଧାନ କୁଟା ବେଳକୁ
ଛାଡ଼ିଗଲା ଭାତ ପୁଟା ବେଳକୁ ।

ଜାନ ଯାଉ, ମହତ ଆଉ
ମହତ ଗଲେ ନମିଳେ ଆଉ ।

ଝାମୁରି ମୁଣ୍ଡୀ ଓଲେଇ ତୁଣ୍ଡୀ
ଏମାନଙ୍କ ହାତେ ନଦେବ ହାଣ୍ଡି ।

ଝିମିଟି ଖେଳରୁ ମହାଭାରତ ।

ଚୁପୁ ଚୁପୁ ପାଣି ପଥର କାଟେ
ଚୁପୁ ଚୁପୁ କଥା ଅନ୍ତର କାଟେ ।

ଠକଙ୍କ ଗୁରୁ
ଉପର ଚିକ୍କଣ ଭିତର ମାରୁ ।

ଠାକୁର ଘରେ କିଏ ?
ନା, ମୁଁ କଦଳୀ ଖାଇ ନାହିଁ

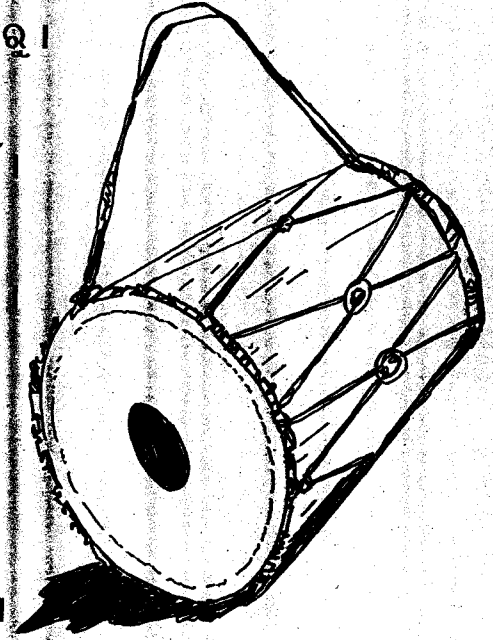
ତର କାହାକୁ ଭୟ କାହାକୁ
ଠାକୁର ଅଛନ୍ତି ଚଉବାହାକୁ

ଡେଙ୍ଗା ମୁଣ୍ଡରେ ଠେଙ୍ଗା ।

ଡାଉଁ ଡାଉଁ ଡାଉଁ
ବାଜଇ ବୋଇ
ବାହାର ଚିକ୍କଣ
ଭିତର ପୋଇ ।

ଡିକି ସ୍ଵର୍ଗକୁ ଗଲେ ବି
ଧାନ କୁଟେ ।

ଢୋଲ କାନ୍ଧରେ ପତୁ
ଛାଏ ଛାଏଁ ବଜାଇ ଶିଖିବ ।

ତୋଳ ଖାଏ ମାଡ଼
ତୋଳିଆ ଖାଏ କଉଡ଼ି ।

ତପେ ବର,
ନ ହେଲେ କୋପେ ବର ।

ତରକିଲା କୁଆ,
ଶହେ ବରଷ ଜିଏ ।

ତଳ ବରଡ଼ା ଖସୁଛି
ଉପର ବରଡ଼ା ହସୁଛି
ମଝି ବରଡ଼ା ଥାଇ ବୋଇଲା
ମୋ' ଦିନ କାଳ ଆସୁଛି ।

ତା ଦୁଆରେ ଖତ କୁଡ଼
ସିଏ ପର ଦୁଆର ଓଳଉଛି ।

ତିନି ଘର କୁଣିଆ ଓପାସ ରହେ ।

ତିନି ଥେଣିଆ କାକୁଡ଼ି ଭାଡ଼ି
ଶିଆଳ ଖାଏ ମୋଡ଼ି ମାଡ଼ି ।

ତୁ ଗୁହାରି କରୁଛୁ ଯାହାକୁ
ମୁଁ କୁଆଇଁ କରିଛି ତାହାକୁ ।

ତୁଣ୍ଡ ନରେନ୍ଦ୍ର, ପିଠି ଅରକ୍ଷିତ ।

ତୁହାକୁ ଏତେ
ମୁଦି ନାହିଁ ଗୋଡ଼ କରାତୁ କେତେ,
ପିଉଳ ଗୁଣାକୁ ନାକ ଟାଉଁ ଟାଉଁ
ସୁନା ଗୁଣା ଥିଲେ ହୁଅନ୍ତୁ କେତେ ?

ତୁ ଗଲେ ତାଲେ ତାଲେ
ମୁଁ ଯିବି ପତରେ ପତରେ ।

ତୁ ଯେତେ ମାଠିକୁ ମାଠ୍
ମୁଁ ସେଇ ଦରପୋଡ଼ା କାଠ୍ ।

ତୁଳସୀ ମାଳି
ଭିତରେ ଭିତରେ ସଲାସୁତୁରା
ଉପରେ ଉପରେ କଳି ।

ତୁଳସୀ ଦୁଇ ପତ୍ରରୁ ବାସେ
ବିହୁଆତି ଦୁଇ ପତ୍ରରୁ କୁଣ୍ଡାଲ ହୁଏ ।

ତେଲ ତେଲ, ପାଣି ପାଣି ।

ତେଲିଆ ମୁଣ୍ଡରେ ତେଲ ।

(୩୦)

ତୋଡ଼ି ପେଟିଆ ସବୁ ଖାଏ
ଅଛଇ ପେଟିଆ ନାଆଁରେ ଯାଏ ।

ତୋରାଣି ସାଜକୁ ନଥାଏ ଲୁଣ
ମିଛେ ବୋଲୁଥାଏ ତିନି ତୁଅଣ ।

ତୋହରି ଧନ ତୋତେ ଦେଇ
ମଝିରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥି ବୋଲାଇ ।

ଥୁଲା ହାତ ଖଇ ଖଇ
ନଥୁଲା ହାତ କଇବଇ ।

ଥୁଲେ ଚିରାକନା, ହଜିଲେ ମାଠ ।

ଥୁଲେ ବାଘର ଆହାର
ନଥୁଲେ ସାପର ଆହାର ।

(୩୧)

ଥୁଲେ ଥାଉ ପଛେ ଗୁଣ ହଜାଇ
ଚରିତ୍ର ନଥୁଲେ ସବୁ ଅସାର ।

ଦଇବ ଦଉଡ଼ି ମଣିଷ ଗାଈ
ଯେଣିକି ଟାଣିବ ସେଣିକି ଯାଇ ।

ଦେବୁ ଦେବୁ ବୋଲି ପୁରିଲା ମାସେ
ଆହୁରି ବୋଲୁରୁ କାଲିକି ଆ'ସେ ।

ଦନେଇ ଆଇଲେ ମୂଳରୁ ଗା ।

ଦହି ବାଲାକୁ ଚୁଡ଼ାବାଲା ସାକ୍ଷୀ ।

ଦହି ସୁନ୍ଦର ଚୁଡ଼ାକୁ
ପୁଲ ସୁନ୍ଦର ଚୁଡ଼ାକୁ ।

ଦାଆ ଥୁଲେ ଅଠର ଗଣ୍ଡା ବେଣ୍ଟ ।

ଦାଣ୍ଡରେ ପଥର ଝୁଣ୍ଟି
ଘରେ ଶିଳ ଭାଙ୍ଗୁଟି ।

ଦାନ୍ତ ବେଳକୁ ଚଣା ନାଉଁ
ଚଣା ବେଳକୁ ଦାନ୍ତ ନାଉଁ ।

ଦାନୀ, ନା ମୁଣ୍ଡକୁ ନପାଏ କାନ୍ତି ।

ଦିଅଁ ଗଛ ଗଛ ମାଙ୍କଡ଼ ।

ଦିଅଁକୁ ଖାଇ, ଖଟୁଛି ଖାଇ
ଆହୁରି ପଚାରେ ପୂଜାରୀ କାହିଁ ।

ଦିଆକୁ ଦିଆ
ଅଦିଆକୁ ଦୁଆର ଦିଆ ।

ଦିଆ ପୁରୁଷ
ଯାତି ଯାଉଥିଲା କଟକ ମିଠେଇ
ପୁଅକୁ ହେଲାଣି ବାର ବରଷ ।

ଦିନକର ଭାତ, ଯୁଗକର କଥା ।

ଦିନେ ନାଲି କାଳେ ନାଲି
ଗହ୍ମା ପୁନିଅଁକୁ ମାଲି ମାଲି ।

ଦୀପ ତେଜିଲେ ହାତ ଚିକ୍କଣ ।

ଦୀପ ରୁଖା ଉପରେ ପିମ୍ପୁଡ଼ି ଚଢ଼ିଲେ
ସ୍ଵର୍ଗ ଆଉ ଦି ଆଜୁଳ ବୋଲି ଭାବେ ।

ଦୀପରୁ ମାଲପା ସରଳା
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଲୀଳା ଶେଷ ହେଲା ।

ଦୂର ପର୍ବତ ସୁନ୍ଦର
ଦୂର ବନ୍ଧୁ ସୁନ୍ଦର ।

ଦୃଢ଼େ ଚରନ୍ତି
ମୃଦେ ଚରନ୍ତି
ମଝି ମଝିଆ ବୁଡ଼ି ମରନ୍ତି ।

ଦେଇରୁ ଯାହା ପରଲୋକକୁ
ଥୋଇରୁ ଯାହା ପରଲୋକକୁ ।

ଦେଖା ସୁନ୍ଦର କଖାରୁ ବଡ଼ି ।

ଦେଖା ସୁନ୍ଦର ବଉଳା ଗାଈ
ଦୁହିଁଲା ଦେବକୁ ଟୋପାଏ ନାହିଁ ।

ଦେବା ଠାରୁ ପୁଣ୍ୟ ନାହିଁ
ମାଗିବା ଠାରୁ ହାନ ନାହିଁ ।

ଦେବା ଦେବା କହୁଥିବା
ନାହିଁ ନଦେବା ନକରିବା ।

ଧନ ଯା'ର, ଲୋଭ ତା'ର ।

ଧରା ନ ପଡ଼ିଲେ ଚୋର ବି ସାଧୁ ।

(୩୪)

ଧାଇଁ ନପାରଇ ପାଇକ ଆଗେ,
ଟାଣ କରୁଥାଇ ମାଇପ ଆଗେ ।

ଧାନ ଗୋଟି ଗୋଟି
ଖଇ ଗୋଟି ଗୋଟି
ବାହୁ ବାହୁ ଦିନ ସରିଲା
ବାପାକୁ କହିବ
ହତା ନ ବିଜିବ
ବାବାଜି ହୋଇବା ନୋହିଲା ।

ଧୂର ପାଣି ପଥର କାଟେ
ତରବର ହେଲେ ଆଶୁ ପାଟେ ।

ନଇକେ ବାଙ୍କ
ଦେଖକେ ଫାଙ୍କ ।

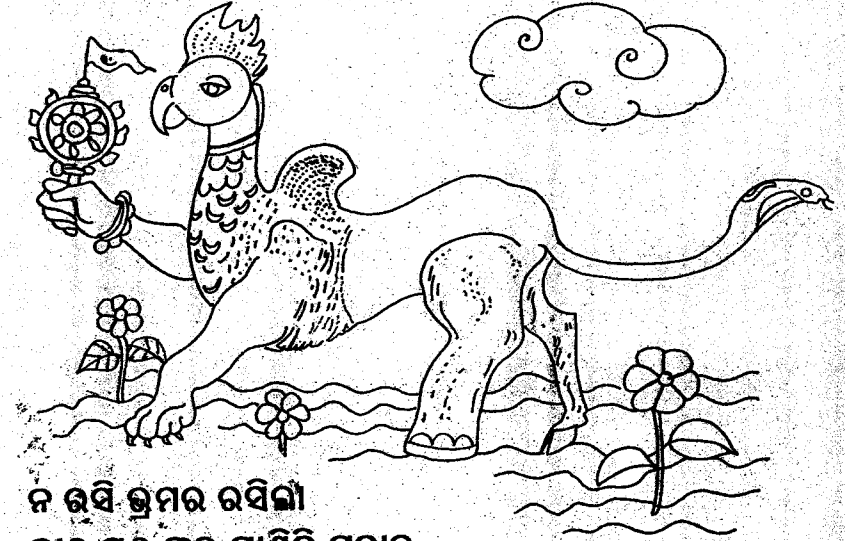
ନଡ଼ିଆ ଗଛରେ ନଡ଼ିଆ ନାଇଁ
ଧଡ଼ିଆ ବସିତି, ଗୋଡ଼ ଲମ୍ପାଇ ।

ନ ଦେଖିଲେ ଝୁରି ମରୁଥାଏ
ଦେଖିଲେ କଥା ନକହେ ।

ନଇଁ ପଡ଼ିଥିବ ଯେତିକି ବେଳେ
ବିଧାଏ ମାରିବ ସେତିକି ବେଳେ ।

(୩୫)

ନବ ଗୁଞ୍ଜର
ଆପଣା ମନକୁ ଆପେ ସୁନ୍ଦର ।

ନ ରୁସି ଛମର ରସିଲା
ଜାଇ ଯୁଇ ପୁଇ ପାଣିକି ପକାଇ
ପୋକଶୁଙ୍ଗା ମୂଳେ ବସିଲା ।

ନ ଲାଗିଲେ ସବୁବେଳେ
ଘର କି ଶୋରେ
ନ ମାଠିଲେ ବୟସ ବେଳେ
ମନ କି ଲୋରେ ?

ନାଆଁକୁ ଧନ୍ଦୁତରୀ
ତିକିସାରେ ଯମ ।

(୩୬)

ନାକଚଣା ବୋଲି ଖଣ୍ଡେ
ତାକୁ ବୋହୂ ନାଉଥାଏ ଦଣ୍ଡେ
ତାକୁ ଶାଶୁ ନାଉଥାଏ ଦଣ୍ଡେ ।

ନାଗର ପୁଅ ନାଗ
ବାଘର ପୁଅ ବାଘ ।

ନାଚି ନଜାଣି ଅଗଣାର ଦୋଷ ।

ନାମ୍ ବଡ଼ା
ଦରଶନ ଥୋଡ଼ା ।

ନାହିଁ ମାମୁଁଠାରୁ କଣା ମାମୁଁ ଭଲ ।

ନିରିମାଇଲ
କାହିଁ କଥା ନେଇ କାହିଁ ମାଇଲ ?

ନିଲଜ ଲାଉ
ଟେକି ଟାକି ଦେଲେ ପିଡ଼ାକୁ ଯାଉ ।

ନେଥେଇ ଫୁଲୀର କାନରେ କାପ
କାନ କରୁଥିଲା କଅପ କପ ।

ପଥ ସୁମରି ପିତା ଘର ଯିବ
ଆଉ ଅଯୋଧ୍ୟା ମନେ ନ କରିବ ।

(୩୭)

ପର ଘରେ ପଶି ମଙ୍ଗଳବାର ଓଷା ।

ପର ଲୁଗା ପିନ୍ଧି ଯାତକୁ ଯାଏ
ପଚାରିଲେ ମୁଣ୍ଡ ଟୁଙ୍ଗାରୁ ଥାଏ ।

ପକାଇ ପଶିଲି ମାଉସୀ ଘରେ
ମାଉସୀ ମାଇଲା ଦି ପାହାରେ ।

ପାଇଟି
ପାଇଲା ଗଢ଼ିଆ ବୋହୁଟି ।

ପାଖରେ ଶୁଏ କାନରେ କୁହେ
ତା କଥା କି ଅନ୍ୟଥା ହୁଏ ?

ପାଟି ସୁଆଦ
ପେଟ କି ଜାଣଇ ତହିଁର ଭେଦ ?

ପାପ ଧନ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତରେ ଯାଏ ।

ପିମ୍ପୁଡ଼ି ଗଳିବାକୁ ବାଟ ନାହିଁ
ହାତୀ ଗଳି ଯାଉଛି ।

ପୁଅ ନାହିଁ, ପୁଅ ପେଟରେ
ପୁଅର ବାପ ଖତୁ ଗଢ଼ଉଛି
ବନମାଳିପୁର ହାଟରେ ।

(୩୮)

ପୁଅ ବସିଛି କଚେରୀରେ
ବାପ ଖାଉଟି ପଥୁରିରେ ।

ପୁଅ ଯଦି ଯୋଗ୍ୟ ହୁଏ
ଧନ କାହିଁ ପାଇଁ ସଞ୍ଜୁ ।
ପୁଅ ଯଦି ଅଯୋଗ୍ୟ ହୁଏ
ଧନ କାହିଁ ପାଇଁ ସଞ୍ଜୁ ?

ପୁଅର ପୁଅ ନାତି
ମାରଇ ଝିଙ୍କର କାତି
ଝିଅର ପୁଅ ନାତି
ସରଗେ ଜାଳଇ ବଡ଼ୀ ।

ପୁରୁବ କହେଇ କି ?
କହେଇ କାନ୍ଧରେ ନାଲି ଗାମୁଛା
କହେଇ ମଣିଷ ଚିହ୍ନ କି ?

ପେଟକୁ ଦେଇ
ପିଠିକି ମାଇଲେ ସୁହାଉ ଥାଇ ।

ପେଟ ପୋଷ୍ଟ
ନାହିଁ ଦୋଷ୍ଟ ।

ପେଟରେ ଭୋକ, ମୁହଁରେ ଲାଜ ।

(୩୯)

ପମ୍ପା ମାଠିଆର ଶବଦ ବେଶି ।

ବଗଡ଼ା ଭାତ
ନିଶରେ ହାତ ।

ବଗ ମୁହଁ ଚାହିଁ ବଗୁଲୀ ବସେ
ତୋ ମୁହଁ ମୋ ମୁହଁ ସୁନ୍ଦର ଦିଶେ ।

ବଚନ ମଧୁର ଚିଲକ ସରୁ
ଏହାକୁ ଜାଣିବ ଠକଳ ଗୁରୁ ।

ବଡ଼ ବଡ଼ ଗଲେ ପସର ପାଟି
ସାନ ବାହାରିଲେ ବେସର ବାଟି ।

ବନ ପୋଡ଼ିଗଲେ ସରିବିଁ ଜାଣନ୍ତି
ମନ ପୋଡ଼ିଗଲେ ଜାଣୁଛି କିଏ ?

ବତେଇ ବଉଳି ପରକୁ
ବୁଝି ନ ଆସଇ ପରକୁ ।

ବନ୍ଧୁ ବଳ ଦିଏ
ନଇ ଥଳ ଦିଏ ।

ବହିଗଲା ପାଣି ଯାଉ ତେଣିକି
ବନ୍ଧେଇଲା ପାଣି ରହୁ ଏଣିକି ।

(୪୦)

ବାଉଁଶ ପୁଲରେ ମରେ
ମଣିଷ ପୁଲିଲେ ମରେ ।

ବାଟରେ ଦେଖିଲି କମାର
ଲୁହା ପଜାଇଦେ ଆମର ।

ବାପ ତେଲ ବିହୁନେ ଲଣ୍ଡା
ପୁଅ ବୁଲେଇ ବେଣ୍ଟି ରଖୁଟି ।

ବାହାଘର ବେଳେ ବାଇଗଣ ରୁଆ ।

ବାପଥିଲା ପୁଅ ସଭାରେ ଜିଣେ
ବୁଦ୍ଧିଥିଲା ପୁଅ ପୋଷଇ ପଣେ ।

ବାପ ରାଣ, ଜିଜି ଗିଜ ।

ବାପ ଖାଇଛନ୍ତି ଚାଳ
ପୁଅକ ପାଇଁ ତା କାଳ ।

ବାହା ସରିଲେ ବେଦୀ ମୁହଁ ପୋଡ଼ା ।

ବାଘାର କି ଯାଏ,
ବାଆ କଲେ ବସା ଦୋହଲୁଥାଏ ।

ବୁଝି ବିଚାରି କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ
ପ୍ରମାଦ ନପଡ଼ଇ ଭଲେ ।

(୪୧)

ବୁଡ଼ିଗଲା ଗୋଡ଼ ତଳକୁ ତଳକୁ ।

ବୁଡ଼ିଗଲା ଲୋକର କୁଟାଖିଅକୁ ଆଶ୍ରା ।

ବୁଲେଇ ବିକିଲେ ମାଣିକ ଭେଣ୍ଟି ।

ବେଙ୍ଗ ବୋଲେ ବେଙ୍ଗୁଲୀ ଲୋ,
ପୃଥ୍ଵୀ କ୍ଷଣ କ୍ଷଣକେ ଆନ ।

ଭାତ ଉତୁରିଲେ ତୁଲିରେ ପଣେ
ମଣିଷ ଉତୁରିଲେ ଗାତରେ ପଣେ ।

ଭାତ ଖୁଆଇଲି କୁକୁରକୁ
କୁକୁର ଚଢ଼ିଲା ଉପରକୁ ।

ଭାରିଜା ଲାଗି ସାନ ଶକାକୁ ନମସ୍କାର ।

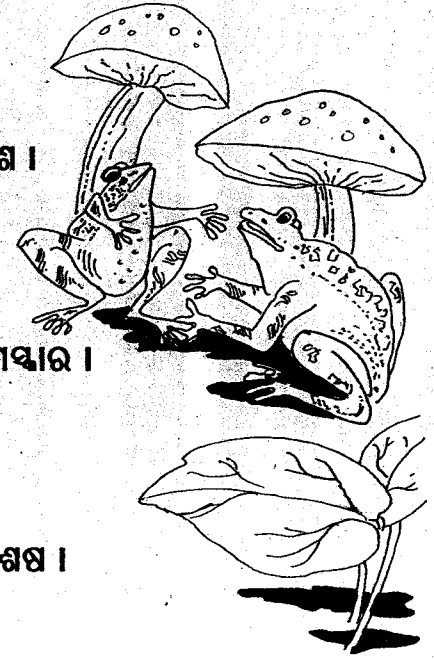
ଭୀମ ବଳ କୁଇତାକୁ ଜଣା ।

ଭୂରିଶ୍ରୀବା ପାଗ ବାନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧୁ
ମହାଭାରତ ଯୁଦ୍ଧ କ୍ଷେଷ ।

ଭେକ ଥିଲେ ଭିକ ମିଳେ ।

ଭୋକ ବିକଳରେ ଚାଟିଆ କାମୁଡ଼ା ।

ଭୋକିଲା ପାଟିକି ଆତ୍ମିକା ଆତ୍ମ ସୁଆଦ ।

(୪୨)

ମଇଁଷି ଶିଙ୍ଗ ଫଟା
ଜୁଝିଲା ବେଳକୁ ଗୋଟା ।

ମଞ୍ଚା ବାନ୍ଧିଲି ବାଘ ପାଇଁ
ବାଘ ପକାଇଲା ମଞ୍ଚା ଡେଇଁ ।

ମଞ୍ଜି ଗୁଣେ ଫଳ
ତୀର୍ଥ ଗୁଣେ ଜଳ ।

ମଣିଷର ଯେବେ କପାଳ ପୋଡ଼େ
ଯୋଉ ତାଳ ଧରେ ସେ ତାଳ ଛିଡ଼େ ।

ମତେ ନିଅଣ୍ଟ ନା ସାଇରେ ବାଣ୍ଟ ।

ମତେ ନ ବୋଲିବ ବୁଢ଼ୀ
ମୁଁ ବଅସରେ ପାଞ୍ଚ କୋଡ଼ି ।

ମତେ ମୁଣ୍ଡ ଗୁଞ୍ଜିବାକୁ ଥାନ ନାହିଁ
ମୁଁ ଝୁରି ମରୁଥାଏ ପର ପାଇଁ ।

ମନ ତୋର ମରେ ବିକଳ ହୋଇ
ଧନ ତୋର ମରେ ଜବତ ହୋଇ ।

ମନ ଦୃଢ଼ କଲେ ଗାଡ଼ିଆ ଗଙ୍ଗା ।

ମନରେ ନାହିଁ କି ମାଳାରେ ନାହିଁ
ଭାଳି ହେଉଥିଲେ ପାଇବୁ କାହିଁ ?

(୪୩)

ମକୁ ଖୋଜୁଥିଲା ପଇତ୍ତ ପାଣି
ବଇଦ କହିଲା ପି' ତୋରାଣି ।

ମଲା ବେଳକୁ ହନୁ
ସତ କହିଲା ।

ମା ଝିଅ ଦିହେଁ
ଦେଉଳ ଗଲେ
ସେ ଯାହା ଶୁଭ
ଯିଏ ମନାସିଲେ ।

ଶାଆଲୋ ମଲି
ଗାଁ ଚାରିପଟ ବୁଲି ଅଇଲି
କେହି ନକହିଲେ
ବସ ବୋଲି ।

ମାଲ ନୁହଁ କି ଗାଲ ନୁହଁ ।

ମାଙ୍କଡ଼ ହାତରେ ଶାଳଗ୍ରାମ
ନତାଇ ନତାଇ ନେଲା ପ୍ରାଣ ।

ମା' ଗାଳି ପାଣିର ଗାର
ବାପ ଗାଳି ବଜ୍ରର ଧାର ।

ମାରି ଥାଣିଲା ତିଅଣ ସୋଡ଼କାଏ ।

(୪୪)

ମାଗିଣିଆ ଲାଗି ଖାଏ ନାହିଁ
କି ଲାଗିଣିଆ ମାଗି ଖାଏ ନାହିଁ ।

ମାଗିବା ଠାରୁ ହାନ ନାହିଁ
କି ଦେବାଠାରୁ ପୁଣ୍ୟ ନାହିଁ ।

ମାଗୁର ମାଛର ଝୋଲ
ବେଟା ହରିଆ ହରିଆ ବୋଲ ।

ମାଛ ଖାଇବୁ କି ବଗ ?
ତହିଁ କି ଭେଣ୍ଟିଆ ଥାଗ ।
ଧାନ କୁଟିବୁ କି ବଗ ?
ମୋ ନଳୀ ଗୋଡ ଭାଙ୍ଗିଯିବ ।

ମାଣିଆ ଜାଉ ଖୋଇବ ଯିଏ
ରାତି ଅଧରେ ହଗେଇ ନିଏ ।

ମାଧୁଆ ଭାଇ
ସବୁ କଥାରେ ହଇ ହଇ ।

ମାରୁଥିବେ ମହାପାତ୍ରେ
ଚାହିଥିବେ ଜଳକା ।

ମାରେ ସିପାହୀ, ନାଆଁ ସର୍ଦ୍ଦାରର ।

ମାରେ ହରି ରଖେ କିଏ
ରଖେ ହରି ମାରେ କିଏ ?

(୪୫)

ମାଳାକି ହେଲି ଅଡୁଆ ।

ମୁଖ ଫିଟିଲେ ଦୁଃଖ ଯାଏ ।

ମୁଣ୍ଡରେ ପଗଡ଼ି ପାଦରେ ତେଲ
ବଇଦ ସାଙ୍ଗରେ କରିବ ଗେଲ ।

ମୁଣ୍ଡରେ ରାମ ଚହଲିଆ ଖୋଷା
ଘରେ ବାଇଆ ଚଢ଼େଇ ବସା ।

ମୁଁ ମରୁଥାଏ ମାଲି ପାଲି
ମାଲିର ଦୟା କି ଧରମ ନାଲି ।

ମୁହଁରେ ମଧୁର ହସ
ପେଟରେ ହଳାହଳ ବିଷ ।

ମୁକୁ ମାଲଲେ ଯିବ ସରି
ଦେବକ ସଙ୍ଗେ କିମ୍ପା କଳି ?

ମେଣ୍ଟା ଧୋଉ ଧୋଉ ନିର୍ବାଳ ।

ମୋର ତ ନାଲି ଭାଇ
ପର ଭାଇଟିକି ଭାଇ କରିଥିଲି
ନଶହ ପୁଚୁଳି ପାଲି ।

ମୋର ସିନା ନିଶ ନାଲି
ମୋ ବନମାଳିଆ ଭାଇର ଅଛି ।

(୪୭)

ଯାଚିଲେ ନରୁଚେ ମଣ୍ଡା ଗର୍ଭଠା
ମାଗି ଖାଉଥାଏ ବାସୀ ଅର୍ଭଠା ।

ଯାହା ପୁଅକୁ ସାପ କାମୁଡ଼େ
ତା' ମା ପାଳକଭଣ୍ଡି ଦେଖିଲେ ଡରେ ।

ଯାହା ଲାଗି କଲି ଚୋରି
ସେଇ ବୋଲେ ଚୋରା ।

ଯାହା କରିବେ ସାଉଁ
ତା' କାହାରି ହାତରେ ନାଉଁ ।

ଯାହାକୁ ରଖିବେ ଅନନ୍ତ
କି କରିପାରେ ବଳବନ୍ତ ।

ଯାହା ଖାଇଥୁବ ପେଟକୁ
ଯାହା ନେଇଯିବ ବାଟକୁ
ଯାହା ରଖିଥୁବ ଖଣ୍ଡକୁ ।

ଯାହା ଚୋଟିରେ ବଥ ଉଠିଲା
ସେ କହିଲା 'ମଲି'
ଯାହା ଗୋଡ଼ରେ କଣ୍ଠା ପୁଟିଲା
ସେ କହିଲା 'ମଲି' ।

ଯାହା ନାହିଁ ଭାରତେ
ତାହା ନାହିଁ ଭାରତେ ।

(୪୭)

ଯା ବାପ ଚଢ଼େ ଘୋଡ଼ା
ତା ପୁଅ ଥୋଡ଼ା ଥୋଡ଼ା ।

ଯାହା ମନ ଯହିଁକି ରସେ
ତାହା ବିନା ତାକୁ ଆନ ନ ଦିଶେ ।

ଯାହାର ତେଲ ପସରା ପଡ଼ିଗଲା
ସେ କହିଲା ମୋର ଗଲା
ଯାହାର ବେଲ ପସରା ପଡ଼ିଗଲା
ସେ କହିଲା ମୋର ଗଲା ।

ଯାହାର ବାହାଘର ତା ମନେ ନାଉଁ
ସାଇ ପଡ଼ିଶାକୁ ନିବ ନାଉଁ ।

ଯାହାର ଯେମନ୍ତ ସୁଭାବ
ଗୁରୁ ବଚନେ କିସ ହେବ ?

ଯିଏ ଖାଇଚି ଦୋହରା ଖାଉ
ଯିଏ ନଖାଇଚି ଓପାସେ ଶୋଉ ।

ଯିଏ ପାଉଚି ତ ପାଉଚି
ଯିଏ ଚାହୁଁଚି ତ ଚାହୁଁଚି ।

ଯିଏ ଯାହାକୁ ରସେ
ସିଏ ତାକୁ କିଆ ପୁଲ ପରି ବାସେ ।

(୪୮)

ଯେଉଁ ଘରକୁ ଯେଉଁ ବତା
ନିର୍ମାଣ କରିଛି ବିଧାତା ।

ଯେଉଁ ତାଳକୁ ଧରୁଛି
ସେ ତାଳ ଛିଡୁଛି ।

ଯେଉଁ ହର ଦେଲେ ବର
ସେଇ ହେଲେ ହରବର ।

ଯେଝା ଘର ତାକୁ ମଥୁରାପୁରୀ
ଯେଝା ବର ତାକୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସରି ।

ଯେଝା ହାତରେ ଯିଏ ଚଉଦ ପା ।

ଯେଡ଼େ ବାଉଁଶକୁ ସେଡ଼େ ପୋଇ ।

ଯେତେ ବଡ଼ ପାଟି, ତେଡ଼େ ବଡ଼ ଗୁଣ୍ଡା ।

ଯେଣେ ଲଜ୍ଜା ତେଣେ ଯା
କର୍ମ ଘେନି ବୁଲୁଥା ।

ଯେତେ ଭାଇ ସେତେ ଘର
ଯେତେ କନିଆ ସେତେ ବର ।

ଯେ ପକ୍ଷୀ ଉଡ଼େ ଯେତେ ଦୂର
ସେ ଜାଣେ ଡହଁର ବେଭାର ।

(୪୯)

ଯେତେ ଦିନ ଥିବ ଅଣ୍ଟାରେ ବଳ
ସଙ୍ଗାତ ମଇତ୍ର ଦୁଆରେ ଠୁଳ ।

ଯେବେ ମୂର୍ଖ ସଙ୍ଗେ ଚାଲିବ ବାଟ
କହୁଣୀ ଖାଇବ ରଥର ରଟ ।

ଯେମନ୍ତ ଦିଅଁଙ୍କୁ ତେମନ୍ତ ପୂଜା
ବାଲି ଗରଡ଼ାକୁ ଚାଉଳ ଭଜା ।

ଯେସାକୁ ତେସା
ହାରାନ୍ ଜାବାକୁ ଚାଳିଆ ପଶା ।

ଯେ ଚିତ୍ତେ ପରର ମନ୍ଦ
ତା ମନ୍ଦ ପାଞ୍ଚତି ଗୋବିନ୍ଦ ।

ଯୋଡ଼ାକୁ ଘୋଡ଼ା ସରି ନୁହେଁ ।

ରକ୍ଷ ସଞ୍ଚେ ଧାନ
ତାକୁ ମୂଷା କରେ ଜଳପାନ ।

ରକ୍ଷଣି ପାଇଚି ଲଳିସି
କଣ୍ଠା ମଣ୍ଡା କରି ଗିଳୁଚି ।

ରଜା ଘରେ କି ଖଜା ଅପୁରୁବ ?

ରୁଚୁ ନରୁଚୁ ଖା ପିତା
ବୁଝ ନବୁଝ ପଡ଼ ଗୀତା ।

ଲାଜ ନାହିଁ ନିଜକୁ
ଶୁଖିଲା କୁଅରୁ ପାଣି କାତୁଟି
ଗୋଡ଼ ହାତ ଧୋଇବାକୁ ।

ଲୁଚିଛି, ନା ଗୋଡ଼ ଦିଲଟା ଦିଶୁଛି ।

ଶିଙ୍ଗ ଧରିବ ଜଣେ
କ୍ଷୀର ଖାଇବ ଆଉ ଜଣେ ।

ଶିଳ ଶିଳପୁଆ ଗଗନେ ଉଡ଼ୁଛି
ଶିମିଳି ତୁଳା କହୁଛି ମୋତେ ରଖ ।

ଶୁଆ ମୂଲତ ଶୁଆ କହିବ ।

ଶୁଖିଲା ପାନକୁ ଶୁଖିଲା ତୁନ
ମୋଡ଼ି ମାଡ଼ି ହୋଇ ରହରେ ଧନ ।

ଶୁଣି ସାକ୍ଷୀ ମାତାର ।

ଶ୍ରେୀତା ବକତା କେହି ନାହିଁ
ରୋଦନ କରୁ କାହିଁ ପାଇଁ ।

ସକଳ ତୀର୍ଥ ତୋ ଚରଣେ
ବଦ୍ଧିକା ଯିବି କି କାରଣେ ।

ସକାଳ ମେଘ ମେଘ ନୁହେଁ
ସକାଳ କୁଣିଆ କୁଣିଆ ନୁହେଁ ।

ସଞ୍ଜବେଳ କୁଣିଆ, ସଞ୍ଜବେଳ ମେଘ
ଗୁଣ୍ଡେ ନାହିଁକି ଛାଡ଼େ ନାହିଁ ।

ସତ କହିଲେ ଭାତ ମିଳେ ।

ସର୍ପ କୁଳରେ କରୁ ଜାତ
ସ୍ଵଭାବ ଛାଡ଼ିବି କେମନ୍ତ ।

ସବୁ ଜଳଖିଆ ଭାତ ତଳକୁ
ବାପ ଭାଇ ସବୁ କାଟ ତଳକୁ ।

ସବୁରି ନାକରେ ଗୁଣା
ମୁଁ କାହାକୁ କରିବି ଉଣା ?

ସରିବି ଦେଖନ୍ତି ଉପର ଛାପ
କେହି ନ ଦେଖଇ ଭିତର ପାପ ।

ସଂପଦ କାଳେ ସର୍ବେ ସଖା
ବିପଦେ ନ ଦିଅନ୍ତି ଦେଖା ।

ସଂସାର ଭିତରେ ଘର କରିଥିଲେ
ପଥର ପଡ଼ିଲେ ସହି ।

ସ୍ଵର୍ଗକୁ ନିଶ୍ଚିଣି ନାହିଁ
ବଡ଼ଲୋକକୁ ଉତ୍ତର ନାହିଁ ।

(୫୨)

ସ୍ଵର୍ଗରେ ଦାସ ହେବ
ନର୍କରେ ରଜା ହେବ ନାହିଁ ।

ସାଉଁଟିଲା କାଣ୍ଡ କି ଯୁଦ୍ଧକୁ ପାଏ ?

ସାନ ମୁହଁରେ ବଡ଼ କଥା
ଶୁଣିଲେ ହୁଏ ମନ ବଥା ।

ସାନ ଥିଲେ ପଚାରି
ବଡ଼ ଥିଲେ ବିଚାରି ।

ସାପ ମରିବ ନାହିଁ
ବାଡ଼ି ଭାଙ୍ଗିବ ନାହିଁ ।

ସାହସେ ଚରି, ସାହସେ ମରି
ସାହସେ ଘର ଦୁଆର କରି ।

ସିଧା ଆଙ୍ଗୁଠିରେ କି ଘିଅ ବାହାରେ ?

ସିନ୍ଦୂକ ଭିତରେ ନାହିଁ ମନ୍ଦାର
ଝିଅ ଚାଲିଗଲେ ଘର ଅନ୍ଧାର ।

ସୁଧାର ଗାଈର ବାହୁରୀ ମରେ ।

ସୁନା ଚିହ୍ନେ ବଣିଆ
ଗୁଣ ଚିହ୍ନେ ଗୁଣିଆ ।

(୫୩)

ସୁନାରୀ ଠୁକୁରୁ ଠୁକୁରୁ, କମାର ପାହାରେ ।

ସୁନ୍ଦର ବୋଲି ପୁରିତ ମହା
କାଣ୍ଡିଟି କିଏ ଭିତର ଗଲ ?

ସୂତାକୁ ମାଜିଲେ ସରୁ
କଥାକୁ ମାଜିଲେ ଗରୁ ।

ହକ୍ କଥା ନିମ୍ନ ତିଅଣ
ପହିଲେ ପିତା, ପଛକୁ ଗୁଣ ।

ହଜିଲା ବଳଦ ଖୋଜିଲା ଠାଉଁ !

ହାଉଲେ ହାଉଲେ ଚାଲିକି
ସରି ନୁହ ଘୋଡ଼ା ପାଲିକି ।

ହାକିମ ଯାଏ
ହୁକୁମ ଥାଏ ।

ହାଣ୍ଡି ଖାଇର ହାଣ୍ଡିରେ ମନ
ରାତିରେ ଦେଖଇ ହାଣ୍ଡି ସପନ

ହାଣ୍ଡିରେ ଖାଏ
ଗୋଡ଼ରେ ପଡ଼ିଲେ ଗାଧୋଇ ଯାଏ ।

ହାତ ଅଳସେ ନିଶ ବକା
ନିଶ କହେ ମୋତେ ଖଉରି ପକା ।

(୪୪)

ହାତ ପଶୁ ପଶୁ ବାହା ପଶେ ।

ହାତରେ ନଥାଏ ଧନ
ପୁଅ ବାହା କରି ମନ ।

ହାତୀ କାଦୁଅରେ ପଡ଼ିଗଲେ
ବେଙ୍ଗ ଗୋଇଠା ମାରେ ।

ହାତୀ ଗଳି ଯାଉଛି
ପିମ୍ପୁଡ଼ି ଯିବାକୁ ବାଟ ନାହିଁ ।

ହାତୀ ବନସ୍ତରେ ଥିଲେ ବି ରଜାକର ।

ହାତୀ ମଲେ ଲକ୍ଷେ
ଜିଇଁଲେ ଲକ୍ଷେ ।

ହାଣ୍ଡି ଭାଙ୍ଗିଲେ ଖପରା
ମନ ଭାଙ୍ଗିଲେ ଛୋପରା ।

କ୍ଷୀରରେ ଧୋଇଲେ
ଖଣ୍ଡରେ ମୋହିଲେ
ନିମ୍ନ କି ମଧୁର ହୋଇବ
ଯେତେ ପରକାରେ ବୁଝାଇ କହିଲେ
ପର କି ଆପଣା ହୋଇବ ।

